

Агуулга

БҮЛЭГ 1. ТУХАЙН ОРДЫН УУЛЫН АЖЛЫН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	2
БҮЛЭГ 2. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	5
.....	13
БҮЛЭГ 3. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	14
БҮЛЭГ 4. БИОЛОГИЙН БОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ, ТЭРБУМ МОДНЫ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	16
БҮЛЭГ 5. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	18
Лицензийн талбайд нүүлгэн шилжүүлэх айл өрх байхгүй болно.	18
БҮЛЭГ 6. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	18
БҮЛЭГ 7. ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	19
БҮЛЭГ 8. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	22
БҮЛЭГ 9. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ	25
9.1. Хөрсний шинжилгээ	25
9.2. Усны шинжилгээ	26
БҮЛЭГ 10. АЙМАГ, СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ШААРДЛАГААР БИЕЛҮҮЛСЭН АРГА ХЭМЖЭЭ.....	28
БҮЛЭГ 11. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ .	30
БҮЛЭГ 12. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛӨЛД ӨРТӨГЧ ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	32
ДҮГНЭЛТ	33
Хавсралт:	34

Зургийн жагсаалт

Зураг 1. Зам усалгаа, тэмдэг тэмдэглэгээ	12
Зураг 4. Техникийн нөхөн сэргээлтийн явц	14
Зураг 5. Биологийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбай	15
Зураг 6. Биологийн нөхөн сэргээлт хийсэн байдал	17
Зураг 8. Хөрсний дээж авсан зураг	26
Зураг 9. Уурхайн талбайн агаарын чанарын хэмжилт	27
Зураг 11. Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд сургуульд Монгол бичгийн кабинет тохижуулсан	28
Зураг 12. Сумын төвд хийсэн цэцэрлэгт хүрээлэнгийн ажлын явц	28
Зураг 13. Уурхайн үйл ажиллагаатай нутгийн иргэд ирж танилцсан.	32

Хүснэгтийн жагсаалт

Хүснэгт 1. Зайсан салаагийн алтны шороон ордын техник, эдийн засгийн товч үзүүлэлт	3
Хүснэгт 2. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	5
Хүснэгт 3. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө	14
Хүснэгт 4. Биологийн олон янз байдлын дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	16
Хүснэгт 5. Осол, эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	19
Хүснэгт 6. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	22
Хүснэгт 7. Хөрсний шинжилгээний үр дүн	25
Хүснэгт 9. Усны шинжилгээний үр дүн	26
Хүснэгт 10. Аймаг, сумын засаг даргаар шаардлагаар биелүүлсэн арга хэмжээний дүн ...	29
Хүснэгт 11. Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	30
Хүснэгт 12. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөх оршин суугчид олон нийтэд тайлагнах хуваарь, төлөвлөгөөний биелэлт	32
Хүснэгт 13. 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээнүүдийн зардлын нэгтгэл	33

БҮЛЭГ 1. ТУХАЙН ОРДЫН УУЛЫН АЖЛЫН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

“Хар тарвагатай” ХК нь Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 10 дүгээр сарын 29-ны өдрийн А/618 тоот тушаалаар шинэчлэн баталсан “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам”-ын дагуу Жаргалантын хайлуур жоншны ордын 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайланг боловсрууллаа.

Увс аймгийн Тариалан сумын нутагт орших ашиглалтын MV-010632 тоот тусгай зөвшөөрөл бүхий Хартарвагатай ХК-ний эзэмшдэг Зайсан салаагийн алтны шороон орд нь Алтайн уулархаг мужийн Хархираа, Түргэний салбар уулсын Тарвагатайн нуруу ба түүнээс эх авсан Бургастай, Орлогын гол орчмыг хамран оршдог. Ордын тогтоцын хувьд энгийн нэг давхаргатай нь ордыг ашиглах таатай нөхцлийг бүрдүүлэх бөгөөд ерөнхийдөө хэвтээ, уналын өнцөг харьцангуй бага байгаа нь хаягдал, бохирдолтын хэмжээг бага байлгах давуу талтай.

Хүснэгт 1. Зайсан салаагийн алтны шороон ордын техник,эдийн засгийн товч үзүүлэлт

№	Үзүүлэлт	Нэгж	Тоо хэмжээ
1	Нийт уулын цул	мян.м ³	311.108
2	Нийт олборлох элс	мян.м ³	112488
3	Нийт элсэн дэх алт	кг	39.58
4	1кг алт борлуулах үнэ	сая.төг	98
5	Ашиглалтын систем	Тээвэртэй, дотоод овоолготой	
6	Баяжуулах цехийн технологи	Гравитацийн аргаар баяжуулах	
7	Ил уурхайн үндсэн тоног төхөөрөмж: Экскаватор, CAT 320 CL Автосамосвал, (даац 10тн), HOWO Бульдозер, CAT D6 Автогрейдер, XCMG-GR165	ширхэг	1
		ширхэг	3
		ширхэг	1
		ширхэг	1
8	Баяжуулах цехийн тоног төхөөрөмж: Утгуурт ачигч, SEM 650 Скруббер-бутар, СБС-1.6 Шлюз, (700*8000*30) Баяжуулах ширээ, MAGNUM	ширхэг	1
		ширхэг	1
		ширхэг	1
		ширхэг	1
9	Төслийн үйл ажиллагааны нийт хугацаа	жил	4
10	Нийт ажиллагсадын тоо	хүн	35
11	Нийт хөрөнгө оруулалт	сая.төг	194.6
12	Борлуулалтын орлого,жилд дунджаар	сая.төг	775.3
13	Нийт зардал, жилд дунджаар	сая.төг	702.87
14	1 кг алт олборлох өртөг	сая.төг	90
15	Өгөөжийн дотоод норм,IRR	%	163.42
16	Ирээдүйн мөнгөний өнөөгий үнэ цэнэ, (NPV=10%)	сая.төг	246.5
17	Улсын төсөвт жилд оруулах орлого	сая.төг	185.5
18	Хөрөнгө оруулалтаа нөхөх хугацаа	жил	1

Увс аймгийн Тариалан сумын нутагт орших ашиглалтын MV-010632 тоот тусгай зөвшөөрөл бүхий Хартарвагатай ХК-ний эзэмшдэг Зайсан салаагийн алтны шороон орд нь Алтайн уулархаг мужийн Хархираа, Түргэний салбар уулсын Тарвагатайн нуруу ба түүнээс эх авсан Бургастай, Орлогын гол орчмыг хамран оршдог. Зайсан салаагийн алтны шороон ордын ашиглалтад хамаарах ил уурхай нь ойролцоогоор 1.1 км урттай, 60-80 м өргөнтэй бөгөөд ойролцоогоор 8.73 га талбайг хамарна.

Уурхайн үйл ажиллагаа нь улирлын чанартай, дулааны улиралд явагдах бөгөөд жилд 156 хоног ажиллах бөгөөд тухайн ажиллах хугацаан дахь Монгол Улсын хууль тогтоомжуудад заасны дагуу олон нийтээр амрах баяр ёслолын хоногууд, цаг агаарын нөхцөлөөс түр зогсолт хийх зэрэг хүчин зүйлсийг тооцон уурхайг 145 хоног ажиллана

Элсийг олборлох үед элсний таазанд 10 см хамгаалалтын өмсгөл, элсний уланд 20 см-ийн ул үлдээж ашиглана. Ашиглалтын үед ухаж ачих, тээвэрлэлтээр гарах хаягдлын хэмжээ 3% байна. Нийт бохирдлын хэмжээ 22.6% байна.

2024 оны ашиглалтын нөөцийн хэмжээ нь олборлолтын үеийн хаягдал бохирдлыг тооцсон дүнгээр 16.9 мян.м³ байна. Угаан баяжуулах цех нь элсийг гравитацийн аргаар баяжуулахын алтыг гаргана. 2024 онд 815 сорьцтой хими цэврээр 6.19 кг алт гаргана.

БҮЛЭГ 2. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Болзошгүй гол сөрөг нөлөөллийг бууруулахын тулд дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлсэн юм. Болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээг нөлөөлөлд өртөж тээвэрлэлтийн зам услах, тэмдэг тэмдэглэгээ байршуулж ажиллаж байна. Мөн Уурхайн хогийн цэг, бие засах газруудад ариутгал халдваргүйжүүлэлт хийж байна. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний зардалд нийт 3600.0 мян.төг зарцуулсан.

Хүснэгт 2. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Байгаль орчныг хамгаалахад хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Хамарсан цар хүрээ	Хэмжих нэгж	Хэмжээ	Нэгжийн үнэлгээ /төг/	Нийт зардал /мян.төг/	Тайлбар	Хэрэгжүүлсэн хувь
Төсөлд хэрэглэгдэж буй тээврийн хэрэгслүүдэд Монгол Улсад мөрдөгдөж буй утааны ба бохирдлын стандартууд (MNS 5013:2003 бензин хөдөлгүүрээс ялгарах бохирдуулагчид, MNS 5014:2003 дизель хөдөлгүүрээс ялгарах бохирдуулагчид) болон олон улсын холбогдох стандартуудын шаардлагын дагуу хяналт хийж түүнд нийцүүлнэ	Төсөлд ашиглагдах бүх техник тоног төхөөрөмжид	Км		Үйл ажиллагааны зардалд тусгах		Төсөлд хэрэглэгдэж буй тээврийн хэрэгслүүдэд Монгол Улсад мөрдөгдөж буй утааны ба бохирдлын стандартууд (MNS 5013:2003 бензин хөдөлгүүрээс ялгарах бохирдуулагчид, MNS 5014:2003 дизель хөдөлгүүрээс ялгарах бохирдуулагчид) болон олон улсын холбогдох стандартуудын шаардлагын дагуу хяналт хийж түүнд нийцүүлсэн.	100%
Олборлолтын ажлын үед газар шорооны ажлыг аль болохоор бага	Уулын ажлын үед	Уурхайн бүх машинд		Үйл ажиллагааны зардалд тусгах		Олборлолтын ажлын үед газар шорооны ажлыг аль болохоор бага хэмжээтэй хязгаартай хийж байна.	100%

Байгаль орчныг хамгаалахад хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Хамарсан цар хүрээ	Хэмжих нэгж	Хэмжээ	Нэгжийн үнэлгээ /төг/	Нийт зардал /мян.төг/	Тайлбар	Хэрэгжүүлсэн хувь
хэмжээтэй хязгаартай хийнэ							
тээвэр хийх машины хурдыг хязгаарлана	Уурхайн зам болон орон нутгийн зам			500.0			100%
Машинаас гарах тоос шороог багасгах үүднээс хучилтгүй замын гадаргыг шаардлагатай хэсгүүдэд засна (олборлолтын ажлаас өмнө)	Уурхайн зам, карьерийн мөргөцөг, овоолго			1000.0			100%
Тунаах нуурын аюулгүй ажиллагааг шалгах	Тунаах нуур			500.0			100%

Байгаль орчныг хамгаалахад хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Хамарсан цар хүрээ	Хэмжих нэгж	Хэмжээ	Нэгжийн үнэлгээ /төг/	Нийт зардал /мян.төг/	Тайлбар	Хэрэгжүүлсэн хувь
Шимт хөрсөнд үр цацаж хамгаалах	Шимт хөрсний овоолго	Сард нэг удаа		250.0			100%
Уурхайн хогийн цэг, бие засах газруудад ариутгал халдваргүйжүүлэлт хийх	Хогийн цэг, бие засах газар	Сард 1 удаа		250.0			100%
Дуу шуугианы хэмжилт (1 цэгт дууны түвшин хэмжигч NL-04 багажаар) хийж, дуу, шуугиан бүхий машин механизмийн ашиглалтыг оновчтой төлөвлөх, үр ашиггүй ашиглалтыг багасгана. Уг багажийг хэрэв БОШТЛ зэргээс түрээслэвэл түрээсийн зардал нэг удаа	Лицензийн талбайд			ОХШХ тусгасах			100%

Байгаль орчныг хамгаалахад хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Хамарсан цар хүрээ	Хэмжих нэгж	Хэмжээ	Нэгжийн үнэлгээ /төг/	Нийт зардал /мян.төг/	Тайлбар	Хэрэгжүүлсэн хувь
Тоосжилтыг дарах зорилгоор авто зам, уурхайн карьерийн мөргөцөг, шимт хөрсний овоолгын тоосжилтоос хамгаалах усалгаанд ус ашигласны төлбөр	Уурхайн зам, карьерийн мөргөцөг, овоолго			Уурхайн зам, карьерийн мөргөцөг, овоолго		Тоосжилтыг дарах зорилгоор авто зам, уурхайн карьерийн мөргөцөг, шимт хөрсний овоолгын тоосжилтоос хамгаалах усалгаанд ус ашигласны төлбөр төлсөн	100%
Уурхайн олборлолтын ажлын явцад орчны тоосжилтыг бууруулахад цэвэршүүлсэн ахуйн хаягдал усыг эргүүлж ашиглана	Лицензийн талбайд	Өдөр бүр		Үйл ажиллагааны зардалд тусгасан			100%

Байгаль орчныг хамгаалахад хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Хамарсан цар хүрээ	Хэмжих нэгж	Хэмжээ	Нэгжийн үнэлгээ /төг/	Нийт зардал /мян.төг/	Тайлбар	Хэрэгжүүлсэн хувь
Замыг засварлан сайжруулж тэмдэгжүүлнэ	Уурхайн болон орон нутгийн замд			500.0	500.0	 	100%
Усыг эргүүлэн ашиглах, голын голдирлыг өөрчлөхгүй байх						Голын гольдрол өөрлөлтөд ороогүй.	100
үерийн ус зайлуулах системийг байгуулах, шатах, тослох материал алдагдахаас сэргийлэх	Төслийн нийт талбайд					үерийн ус зайлуулах системийг байгуулах, шатах, тослох материал алдагдахаас сэргийлсэн	100
Усны ашиглах дүгнэлт гаргуулж, сав газартай гэрээ байгуулах	Ашиглах усны хэмжээ			600.0	600.0	Ус ашиглах дүгнэлт гаргуулсан	100

Байгаль орчныг хамгаалахад хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Хамарсан цар хүрээ	Хэмжих нэгж	Хэмжээ	Нэгжийн үнэлгээ /төг/	Нийт зардал /мян.төг/	Тайлбар	Хэрэгжүүлсэн хувь
Уурхайн орчны авто замд тэмдэгжүүлэх ажил хийх, олон салаа							100
Уурхайн орчны авто замд тэмдэгжүүлэх ажил хийх, олон салаа зам гаргахаас сэргийлнэ	Төсөл хэрэгжих талбай болон түүний орчим	Үйл ажиллагааны зардал тусгасан					100
Ил уурхай болон газар эвдэх бусад үйл ажиллагаануудыг эхлүүлэхээс өмнө өнгөн хөрсийг хуулан авах. Уурхайн үйл ажиллагаа эхлэхээс өмнө болон түүний явцад хуулан авсан өнгөн хөрсийг тусгайлан зассан овоолго байдлаар хадгална	Төсөл хэрэгжих талбайд						100
Хог хаягдлыг тээвэрлэж зайлуулна	Мэргэжлийн байгууллагатай гэрээ хийн ажиллах	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөнд тусгасан.					100
ШТМ-ын хадгалалтанд хяналт тавина	ШТМ-ын агуулахад	Үйл ажиллагааны зардал тусгасан				Хяналт тавьсан	100

Байгаль орчныг хамгаалахад хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Хамарсан цар хүрээ	Хэмжих нэгж	Хэмжээ	Нэгжийн үнэлгээ /төг/	Нийт зардал /мян.төг/	Тайлбар	Хэрэгжүүлсэн хувь
Олборлолтын ажил, түүний овоолго, тээвэрлэлт нь тус талбайн хөрсний эвдрэлийг аль болох бага байлгахад чиглэх, тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнийг тухайн тогтоогдсон ажлын зурваст байлгах арга хэмжээ авах	Уулын ажил					Олборлолтын ажил, түүний овоолго, тээвэрлэлт нь тус талбайн хөрсний эвдрэлийг аль болох бага байлгахад чиглэх, тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнийг тухайн тогтоогдсон ажлын зурваст байлгах арга хэмжээ авсан.	100
Нийт					3600.0		

Зураг 1. Зам усалгаа, тэмдэг тэмдэглэгээ

БҮЛЭГ 3. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Өмнөх оны ашиглалт явуулсан 1.2 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлт хийхээр уулын ажлын төлөвлөгөөнд тусгагдсан байна. Мөн биологийн нөхөн сэргээлт, ногоон байгууламжид 10 000 000 төгрөг зарцуулсан.

Хүснэгт 3. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө

№	Нөхөн сэргээлтийн зорилт	Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал	Тайлбар
1	Техникийн нөхөн сэргээлт	Буцааж булах нөхөн дүүргэх	Га	1.2		5600.0	Сумын засаг даргад хүлээлгэн өгсөн
2	Биологийн нөхөн сэргээлт	Техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбайд биологийн нөхөн сэргээлт хийх		1.2		4400.0	Тодорхойлолтыг хавсаргав
						10.000.000	

Зураг 2. Техникийн нөхөн сэргээлтийн явц

Зураг 3. Биологийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбай

БҮЛЭГ 4. БИОЛОГИЙН БОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ, ТЭРБУМ МОДНЫ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн санаачилсан “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөн санаачилсантай холбоотойгоор Хар тарвагатай ХК-ийн өөрийн уурхайг талбайд 2023-2027 оны хооронд 1000 мод тарихаар төлөвлөлөө. Уурхайн хотхоныг салхины хүчээр босох тоосжилтоос хамгаалах зориулалтаар ойн зурвас байгуулах нь зүйтэй бөгөөд ойн зурвасын зориулалттай хурдан ургадаг үндсэн модны төрлөөс Улиас (*Populus spp.*) ба Хайлаас (*Ulmus pumila L.*), сөөгний төрлөөс Харгана (*Caragana spp.*), Хар үрт чаргай (*Cotonaester melanocarpa Lodd.*), Бариулт бүйлээс (*Amygdalus pedunculata Pall.*), зэрэг Увс аймгийн ургамлын аймагт бүртгэгдсэн зүйл мод, бутыг тарих боломжтой, энэ ажилд тарих мод, сөөгний тарьц, суулгац Монгол улсын дараах стандартуудыг (MNS 6139-2010, MNS 6140-2010, MNS 6141-2010) хангаж ажиллаж байна.

Төслийн дүйцүүлэн хамгаалах ажлын хүрээнд Увс аймгийн Улаангом 12-р багийн нутаг дэвсгэрт ойн төгөл байгуулахаар төлөвлөсөн бөгөөд энд 320 ш улиас, голт бор, гацуу, хайлаас зэрэг модыг суулгасан.

Хүснэгт 4. Биологийн олон янз байдлын дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Мод бутны нэр	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Модны хэмжээ	Нэгжийн үнэ төг	Нийт үнэ төг	Тайлбар
1	Улиас	Ш	225	1.2-1.5 м-ийн өндөртэй 15-25 мм голчтой	2700	607500	Актыг хавсаргав
2	Голт бор	Ш	22	1.2-1.5 м-ийн өндөртэй дундаж голчтой	8000	176000	
3	Гацуур	Ш	18	1.2-1.5 м-ийн өндөртэй 15-25 мм голчтой	50 000	900000	
4	Хайлаас	ш	55	1 м уртад 15-20 ш, 3-5 настай 0.8-1.2 м өндөртэй	1500	82500	
	Нийт		320			1766 000	

Зураг 4. Биологийн нөхөн сэргээлт хийсэн байдал

БҮЛЭГ 5. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Лицензийн талбайд нүүлгэн шилжүүлэх айл өрх байхгүй болно.

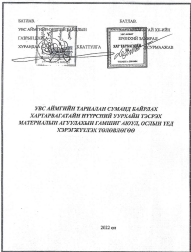
БҮЛЭГ 6. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Тусгай зөвшөөрлийн талбайд түүх соёлын дурсгалт зүйлс олдвор илрээгүй байна.

БҮЛЭГ 7. ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Уурхайн байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийг бууруулах гол арга зам бол осол, эрсдэлийг гаргахгүй байх юм. Иймээс уурхай нь 2024 онд аюулын үед авч хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг боловсруулж батлуулсан. Ажилчдыг хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгсэл, өглөө бүр ХААБ сургалтыг хийсэн. Мөн авто ослоос сэргийлэн анхааруулах тэмдэг тэмдэглэгээ 30 ш байршуулсан. Уурхайн автомашины зогсоол, засварын цэгийг бүрэн цементлүүлж , асгаралтын журмыг боловсруулж мөрдөж ажилласан. Эдгээр ажлын зардалд 2250.0 төгрөг зарцуулах бөгөөд ажилчдын хөдөлмөр хамгааллын хэрэгслээр хангах зардлыг үйл ажиллагааны зардалд тусгасан.

Хүснэгт 5. Осол, эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Байгаль орчныг хамгаалахад хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Хамарсан цар хүрээ	Хэмжих нэгж	Хэмжээ	Нэгжийн үнэлгээ төг/	Нийт зардал /мян.төг/	Тайлбар	Хэрэгжүүлсэн хувь
Аюулын үед авч хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө 2024 батлуулах	Уурхайн бүх объектод хамаарна.	ш	1	500.0			100%
Ажилчдыг хөдөлмөр хамгаалалтын хэрэгслээр хангаж ажиллах	Бүх ажилчид	Төслийн талбай		1000.0			100%

						 	
Төслийн талбайд галын хор байршуулах	Кемп, үйлдвэр, засварын цэгт	ш	6	25000	250.0		100%
Ажилчдад хөдөлмөр хамгаалал аюулгүй ажиллагааны сургалт явуулах	Бүх ажилчид	Өдөр бүр		ХААБ мэргэжилтэн			100%

Анхааруулах тэмдэглэгээг байршуулах	Төслийн талбайд	ш	10	20000	500.0		100%
Уурхайн ашиглалтын тээврийн хэрэгслийн засварын талбайг зураг төслийн дагуу бариж байгуулах					2000.0	Уурхайн ашиглалтын тээврийн хэрэгслийн засварын талбайг зураг төслийн дагуу барьж байгуулсан	100%
Уурхайн ШТС талбайг бүрэн цементжүүлэх, зураг төслийн дагуу барих	Асгаралтын журам боловсруулж ажиллах				1000.0		100%
Нийт					5250.0		100 хувь

БҮЛЭГ 8. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Энэхүү төсөл нь тогтвортой хэрэгжих төсөл учраас хог хаягдлыг ангилан ялгах, аюултай хог хаягдлыг тусад нь хадгалах зэрэг үйл ажиллагаанууд хэрэгжүүлэх шаардлагатай. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөнд хог хаягдлын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгаар баталсан хог хаягдлыг ангилан ялгах менежментэд хэвшүүлэх ажилчдад хог хаягдлыг яагаад ялгах тухай сургалтыг хийсэн, мөн уурхайн кемпэд 2 ширхэг ангилан ялгах зориулалттай хогийн савыг суурилуулсан, аюултай хог хаягдлыг ахуйн хаягдлаас тусад нь хадгалах зориулалттай контейнерт хадгалах зэрэг ажлуудыг гүйцэтгэсэн.

Хүснэгт 6. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Байгаль орчныг хамгаалахад хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Хамарсан цар хүрээ	Хэмжих нэгж	Хэмжээ	Нэгжийн үнэлгээ /мян.төг/	Нийт зардал /мян.төг/	Тайлбар	Хэрэгжүүлсэн хувь
Хог хаягдлыг ангилах	Уурхайн кемп	Ш	3	170 000	510.0		100%
Уурхайн гал тогооноос гарах	Хоол хүнсний хаягдал	ш	3	55 000	165.0		100 %

Ахуйн хог хаягдлыг ангилах сургалт	Уурхайн кемп, ажилчид	ш	1	50000	50.0		100%
Аюултай хог хаягдлыг хадгалах	Хадгалагдсан баттерей, аккумулятор, тосны шүүр, тосны хаягдал сав	200 л пошк	1	500000	500.0		100%
Эмнэлгийн хог хаягдал хадгалах	Зүү тариур, спирттэй хөвөн	ш	2	45000+17000	62.0		100%
Хог хаягдлын төлбөр төлөх	Уурхайн хогийн цэг	улиралаар	4	120000	480.0	Хог хаягдалын төлбөр төлсөн.	100%

Ажилчдын ариун цэврийн өрөө, жорлонг Тамир эм бэлтмэдийн ариутгалын бодисоор ариутгах	Жорлон	ш	45	5000	255.0		100%
Нийт	2022,0мян.төг						100 хувь

БҮЛЭГ 9. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ

Орчны хяналт шинжилгээ хөтөлбөрийн хүрээнд ус цаг уур орчны шинжилгээний төвийн байгаль орчны шинжилгээний лабораторид, хөрсний хүнд метал, эрүүл ахуйн шинжилгээ, усны ерөнхий химийн шинжилгээг БОАЖЯ-ны ажлын хэсэг ирж талбайд дээжлэлт хэмжилт хийсэн. Харин Цаг уур, орчны шинжилгээний газар байгаль орчин, хэмжил зүйн төв лабораторид агаарын шинжилгээг шинжлүүлсэн.

9.1. Хөрсний шинжилгээ

Хүснэгт 7. Хөрсний шинжилгээний үр дүн

1. ХӨРСНИЙ ХИМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

№	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	NO ₃ , мг/100г	Солилцох сууриуд, мг- экв/100 г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁺²	Mg ⁺²	P ₂ O ₅	K ₂ O
ХТ-1											
1	0-10	8.56	0.027	0.065	2.98	0.64	0.25	12	11	0.8	10
ХТ-1											
2	0-23	8.59	0.023	0.056	2.56	1.60	0.21	17	9	0.5	10
ХТ-1											
3	өнгөн	8.20	0.026	0.064	5.22	0.00	0.24	30	19	3.0	40
ХТ-2											
4	0-30	8.14	0.017	0.042	4.65	0.00	0.15	24	13	1.3	6
5	30-50	8.19	0.008	0.019	3.11	0.16	0.06	20	14	0.4	36
ХТ-3											
6	0-10	8.74	0.030	0.073	3.29	0.64	0.28	18	13	2.7	12
ХТ-4 өнгөн											
7	0-20	8.19	0.022	0.053	4.53	0.00	0.20	22	17	2.3	16

2. ХӨРСНИЙ МЕХАНИК БҮРЭЛДЭХҮҮН

№	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
		1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
ХТ-1								
1	0-10	2.3	62.7	12.6	11.4	3.2	7.8	22.4
ХТ-1								
2	0-23	11.3	55.4	13.6	8.5	4.0	7.2	19.7
ХТ-1								
3	өнгөн	6.2	62.7	13.4	9.5	2.7	5.5	17.7
ХТ-2								
4	0-30	1.9	67.8	12.1	8.2	3.8	6.2	18.2
5	30-50	4.9	61.1	14.2	11.7	4.3	3.8	19.8
ХТ-3								
6	0-10	12.4	58.1	10.6	7.6	2.7	8.6	18.9
ХТ-4 өнгөн								
7	0-20	5.6	65.4	11.2	9.4	1.6	6.8	17.8

3. ХӨРСНИЙ ХҮНД МЕТАЛЛЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Дээж авсан газар, Газар зүйн байршил	Дээж авсан гүн, см	Cr	Pb	Cd	Zn	Cu	Ni
		мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг
ХТ-1	0-10	55.6	35.0	0.0	39.8	25.0	10.0
ХТ-1	0-23	50.0	55.0	0.0	91.8	124.3	32.5
ХТ-2	0-20	61.1	47.5	0.0	90.0	71.8	37.5
ХТ-3	0-10	72.2	57.5	0.0	91.1	64.0	34.2
ХТ-4	өнгөн	42.2	32.5	0.0	100.3	94.0	49.6
Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ, MNS 5850:2019							
Элсэрхэг хөрс		60	50	1	100	60	60
Шавранцар хөрс		100	70	1.5	150	80	100
Шаварлаг хөрс		150	100	3	300	100	150

*Харгалзах түвшин

*Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжсэнд хамаарн

Зураг 5. Хөрсний дээж авсан зураг

9.2. Усны шинжилгээ

Хүснэгт 8. Усны шинжилгээний үр дүн

Катион	1 дм ³			Анион	1 дм ³		
	мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%		мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%
Ca ⁺⁺	34.00	1.70	19.09	CO ₃ ⁻	0.00	0.00	0.00
Mg ⁺⁺	79.00	6.50	73.11	HCO ₃ ⁻	390.00	6.39	71.89
Fe	0.00	0.00	0.00	Cl ⁻	18.00	0.51	5.71
K ⁺	5.00	0.13	1.44	SO ₄ ⁻	77.00	1.60	18.04
Na ⁺	13.00	0.57	6.36	NO ₃ ⁻	24.00	0.39	4.35
Дүн	131.00	8.89	100.00	Дүн	509.00	8.89	100.00

9.3. Агаарын шинжилгээний дүн

Агаарын шинжилгээг Увс аймгийн Ус цаг уур орчны шинжилгээний лабороторийн агаарын чанарын Dustrack 6000 маркийн багажаар 20 минутын хэмжилтийг бултуурын хэсэг болон уурхайн карьер орчимд хийж гүйцэтгэсэн.

Зураг 6. Уурхайн талбайн агаарын чанарын хэмжилт

Үр дүн				
Шинжилгээний аргын стандартууд	Шинжилсэн үзүүлэлтийн нэр, хэмжих нэгж	Хүлцэх агууламж, MNS 4585:2016	Шинжилгээний үр дүн	
			кемп	карьер
MNS 17.2.5.12:2021	Хүхэрлэг хий – SO_2 , мг/м^3	0.450	0.003	0.005
MNS 17.2.5.11:2021	Азотын давхар исэл – NO_2 , мг/м^3	0.200	0.014	0.030
MNS 4048:88	Тоос – нийт, мг/м^3	0.500	0.005	0.048

БҮЛЭГ 10. АЙМАГ, СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ШААРДЛАГААР БИЕЛҮҮЛСЭН АРГА ХЭМЖЭЭ

Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд Увс аймгийн Улаангом сумын төвд 1.5 га талбайд цэцэрлэгт хүрээлэн байгуулсан. Мөн Тариалан сумын 60-ас дээш насны өндөр настнуудад тус бүрд нь 75.0 мян.төгрөг мөнгөн тусламж, мөн өрх толгойлсон болон эмзэг бүлгийн хүмүүс, өндөр настнуудад 110 тн нүүрсний тусламжийг үзүүлсэн. Малчдын хаврын нүүдлийн замд төлийн штабт 46 тн нүүрсний тусламж, компанийн орлогоос 40 сая.төгрөг тус тус хандивласан.

Зураг 7. Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд сургуульд Монгол бичгийн кабинет тохижуулсан

Зураг 8. Сумын төвд хийсэн цэцэрлэгт хүрээлэнгийн ажлын явц

Увс аймгийн Тариалан сумын нутагт хэрэгжих Хартарвагатай ХК-ийн Зайсан залаагийн алтны шороон ордын 2023 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

MV-010632
MV-000124

**УВС АЙМАГ
ТАРИАЛАН СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГА**
Хархиран боом, Тариалан сум, Увс аймаг, 85130
Цахим шуудан: info@tarialan.uv.gov.mn
Цахим хуудас: uv.gov.mn/tarialansum

2024.09.27 № 148
танай _____ -ны № _____ -т

"ХАР ТАРВАГАТАЙ" ХХК-нд

Тус сумын хөхөө багийн нутагт 1,5 га талбайд цэцэрлэг хүрээлэн, Зайсан салаагийн ордод 1,8 га талбайд нөхөн сэргээлт хийсэн нь үнэн болно.

З.ТЭГШЖАРГАЛ

8524730255
My.doc Zасаг дарга АЗ

ХАРТАРВАГАТАЙ ХХК
Монгол улс, Увс аймаг, Тариалан сум
Утас: (976) 70452163, Факс: (976) 70452163
Цахим хуудас: hartarvagatai.gov.mn

2024-10-18 № 1000
танай _____ -ны № _____ -т

Хамтын ажиллагааны гэрээний биелэлтийг хүргүүлэх тухай

Манай компани Увс аймгийн Тариалан сумын нутагт орших Хартарвагатай нүүрсний ордныг ашиглах тусгай зөвшөөрлийг эзэмшиж нүүрс олборлох үйл ажиллагаа явуулдаг.

Манай компани ийнгийн хариуцлагын хүрээнд хуулийн дагуу бүх татвар, төлбөрөө бүрэн төлж ирсэн бөгөөд "Байгаль орчныг хамгаалах, уурхайг ашиглах, үйлдвэр байгуулахтай холбогдсон дэд бүтцийг хөгжүүлэх, ажилан байр нэмэгдүүлэх хамтын ажиллагааны гэрээ"-г Тариалан сумтай байгуулж, жил бүр сум орон нутагтаа хамтран гэрээгээ дүтгэн нэмэлт тодотгол оруулан ажиллаж байгаа болно.

2023 оны хамтын ажиллагааны гэрээний биелэлтийг хүргүүлж байна.

д/д	Хийгдсэн ажлын нэр	Биелэлт
1	Дүйцүүлэн хамгаалах ажлын хүрээнд Тариалан сумын төвд 1,5 га газарт цэцэрлэгт хүрээлэн байгуулсан	100 %
2	Сумын 60-аас дээш насны өндөр настангуудад тус бүрт нь 75000 төгрөгийг "Хартарвагатай хилинг" болгон олгосон	120 %
3	Малчдад хаврын нүүдлийн замд төлийн штабт 46 тн нүүрс тусламжаар олгох	140 %
4	Сумын өрх толгойлсон болон эмэгт бүлгийн хүмүүс, өндөр настангуудад 110 тн нүүрсний тусламж үзүүлсэн	120 %
5	Ерөнхий боловсролын 1-р сургуулийн Монгол хэл бичгийн кабинет тохижуулж өгсөн	100 %
6	Компаний орлогоосоо 40 сая төгрөг хандивласан	100 %
7	Тамирчны бэлтгэл хангахад 6,0 сая төгрөг гаргасан	100%

2023 онд сумтай байгуулсан хамтын ажиллагааны гэрээг 110% биелүүлж ажилласан болно.

ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ Д.СУРМААЖАВ

Хүснэгт 9. Аймаг, сумын засаг даргаар шаардлагаар биелүүлсэн арга хэмжээний дүн

д/д	Хийгдсэн ажлын нэр	Биелэлт
1	Дүйцүүлэн хамгаалах ажлын хүрээнд Тариалан сумын төвд 1,5 га газарт цэцэрлэгт хүрээлэн байгуулсан	100 %
2	Сумын 60-аас дээш насны өндөр настангуудад тус бүрт нь 75000 төгрөгийг "Хартарвагатай хилинг" болгон олгосон	120 %
3	Малчдад хаврын нүүдлийн замд төлийн штабт 46 тн нүүрс тусламжаар олгох	140 %
4	Сумын өрх толгойлсон болон эмэгт бүлгийн хүмүүс, өндөр настангуудад 110 тн нүүрсний тусламж үзүүлсэн	120 %
5	Ерөнхий боловсролын 1-р сургуулийн Монгол хэл бичгийн кабинет тохижуулж өгсөн	100 %
6	Компаний орлогоосоо 40 сая төгрөг хандивласан	100 %
7	Тамирчны бэлтгэл хангахад 6,0 сая төгрөг гаргасан	100%

БҮЛЭГ 11. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Нийт хийгдсэн ажлуудыг нэгтгэн дүгнэж өмнө 9-р сарын уулзалтаар өгсөн саналыг хэрэгжүүлж эхэлсэн талаар Тариалан сумын иргэд, Увс аймгийн Байгаль орчны газар, Мэргэжлийн хяналтын газруудад танилцуулга хийсэн. Мөн тухайн жилийн биелэлтийн тайланг 2024 оны 11-р сарын 1-ны өдөр аймгийн байгаль орчны газар болон Тариалан сумын ЗДТГ-т хүргэн өгсөн.

Хүснэгт 10. Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт

Уурхайн аюулгүй ажиллагаа, хөдөлмөр хамгааллын чиглэлээр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ							
Байгаль орчныг хамгаалахад хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Хамарсан цар хүрээ	Хэмжих нэгж	Хэмжээ	Нэгжийн үнэлгээ /мян.төг/	Нийт зардал /мян.төг/	Тайлбар	Хэрэгжүүлсэн хувь
Уурхайн үйл ажиллагаатай сум орон нутгийн иргэд, ЗДТГ-ын мэргэжилтэн, танилцуулах	Төслийн хугацаанд			15-25 хүний суудалтай бага оврийн автобус хөлсөлнө. Автобусны 1 өдрийн хөлс 100 000 төг. 1 хүний өдрийн хоол 10000 төг. $20 \times 1 \times 10000 = 200 \text{ 000}$ төг		Уурхайн үйл ажиллагаатай сум орон нутгийн иргэд, ЗДТГ-ын мэргэжилтэн, танилцуулсан	100%
Уурхайн үйл ажиллагаа, байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний дагуу хийгдэж буй ажил, нөхөн сэргээлтийн явц зэргийн орон нутгийн иргэдийн төлөөлөлд танилцуулж, бусад сонирхсон асуудлаар чөлөөт ярилцлага хийнэ.	Төсөл хэрэгжих хугацаанд				500.0		100%

**Увс аймгийн Тариалан сумын нутагт хэрэгжих Хартарвагатай ХК-ийн Зайсан
залаагийн алтны шороон ордын 2023 оны байгаль орчны менежментийн
төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан**

**MV-010632
MV-000124**

Ажилчдыг эмнэлгийн анхан шатны үзлэгт хамруулах							
Байгаль хамгаалах талаар хийсэн ажлын жил бүрийн тайланг БОАЖЯ, аймгийн байгаль орчны газар болон Тариалан сумын ЗДТГ-т хүргэн өгч байна.	Төсөл хэрэгжих хугацаанд				Уурхайн дотоод төлөвлөлтөөр	Байгаль хамгаалах талаар хийсэн ажлын жил бүрийн тайланг БОАЖЯ, аймгийн байгаль орчны газар болон Тариалан сумын ЗДТГ-т хүргэн өгсөн байна	100%
Нийт		1000 000 мян.төг					100 хувь

**БҮЛЭГ 12. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛӨЛД ӨРТӨГЧ ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ**

Уурхайн үйл ажиллагаатай танилцахаар 2024 оны 11-р сарын 1-ны өдөр сумын засаг дарга, байгаль орчны мэргэжилтэн сумын иргэдийн төлөөлөгчөөс ирж уурхайн үйл ажиллагаа болон хийж гүйцэтгэсэн ажлуудтай танилцсан.

Хүснэгт 11. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөх оршин суугчид олон нийтэд тайлагнах хуваарь, төлөвлөгөөний биелэлт

Олон нийтэд тайлагнах хуваарь, төлөвлөгөөний биелэлт							
Орон нутгийн иргэд болон байгаль орчны байцаагч нарт уурхайн үйл ажиллагаа болон 2024 оны БОМТ-ний биелэлтийг тайлагнасан					900000	Орон нутгийн иргэд болон байгаль орчны байцаагч нарт уурхайн үйл ажиллагаа тайлагнасан	100 хувь

Зураг 9. Уурхайн үйл ажиллагаатай нутгийн иргэд ирж танилцсан.

ДҮГНЭЛТ

“Хартарвагатай” ХК нь Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 10 дүгээр сарын 29-ны өдрийн А/618 тоот тушаалаар шинэчлэн баталсан “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам”-ын дагуу Зайсан салаа алтны шороон ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайланг боловсрууллаа.

Хүснэгт 12. 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээнүүдийн зардлын нэгтгэл

№	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Зарцуулагдсан	нийт
		зардал мян.төг	
		2024	
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	2600.0	
2	Нөхөн сэргээлт	10000.0	
3	Дүйцүүлэн хамгаалалт	1766.0	
4	Осол эрсдэлийн менежментийн биелэлт	5250.0	
5	Аймаг, сумын засаг даргын шаардлагаар биелүүлсэн ажил	90000.0	
6	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	2022.0	
7	Олон нийтэд тайлагнах хуваарь, төлөвлөгөөний биелэлт	900.0	
8	Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	1000.0	
9	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	1350.0	
Дүн		114888.0	

Хар тарвагатай ХК нь 2024 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд нийт 114888.0 мян.төг зарцуулсан.

Хавсралт:

Увс аймгийн Тариалан сумын нутагт хэрэгжих Хартарвагатай ХК-ийн Зайсан залаагийн алтны шороон ордын 2023 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

MV-010632
MV-000124

Хартарвагатай ХХК-ын Гүйцэтгэх захирлын 2024 оны 3 сарын 28 өдрийн 1 тоот тушаалын 1 хавсралт

Баримт бичгийн төрөл, дугаар	Журам
Үйлчлэх хүрээ	Хартарвагатай ХХК
Хариуцах нэгж	ЭМААБО хэлтэс
Нууцын зэрэглэл	Нууц биш

АСГАРАЛТЫН ХАРИУ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЖУРАМ

Баталгаажуулалт

	Нэр албан тушаал	Гарын үсэг	Огноо
Боловсруулсан:	Аюулгүй Ажиллагааны мэргэжилтэн		
Хянасан:	Ерөнхий инженер		
Баталсан:	Гүйцэтгэх захирал		

Уул уурхайн олборлолтын төслийн байгаль орчны менежментийн
төлөвлөгөөний биелэлтийг дүгнэх хуудас

1. Төсөл хэрэгжүүлэгч ААН-ийн нэр: Хар тарвагатай ХХК
2. Төслийн байршил: Нүүрс
3. Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: _____
4. Огноо: _____

№	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний бүрэлдэхүүн хэсгүүд	Авсан байвал зохих оноо	Ажлын хэсгийн гишүүн үнэлсэн оноо	Үндэслэл, тайлбар
	1	2		
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	20	19	
2	Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт /техникийн нөхөн сэргээлт, биологийн нөхөн сэргээлт, татан буулгах, хаалтад бэлтгэх/	30	25	
3	Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	10	10	
4	Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний биелэлт	5	5	
5	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний биелэлт	5	5	
6	Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	10	10	
7	Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	
8	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	5	5	
9	Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	
10	Аймаг, сумын орон нутгийн төрийн захиргааны байгууллагын шаардлагаар хийсэн ажил болон нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	
11	Нийт оноо	100	94	
	Гишүүдийн үнэлсэн онооны энгийн арифметик дундаж	100		

Биелэлтийг дүгнэсэн: Д. Пуровдорж Д. Пуровдорж
Байгууллагын нэр: Хар тарвагатай ХХК

Ашигт малтмал, газрын тосны газрын даргын
2022 оны 12 дугаар сарын -ны өдрийн
..... дүгээр тушаалын хоёрдугаар хавсралт

Батлав:

Хартарвагатай ХК-ийн
захирал / Д.Сурмажав /

Хүлээн авсан:

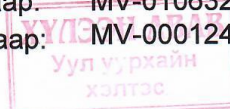
АМГТГ-ын Уул уурхайн хэлтсийн
дарга / Т.Зууннаст /

УВС АЙМГИЙН ТАРИАЛАН СУМЫН ЗАЙСАН САЛАА ОРДЫН 2024 ОНЫ УУЛЫН АЖЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Ашигт малтмалын төрөл: Алт (Шороон)
Үндсэн АТЗ-ийн дугаар: MV-010632
Нэмэлт АТЗ-ийн дугаар: MV-000124

Танилцсан: Уул уурхайн хэлтсийн ахлах мэргэжилтэн

/П.Зоригт/

БОЛОВСРУУЛСАН:

1. Ерөнхий инженер
2. Уулын инженер
3. Баяжуулагч инженер
4. Механик инженер
5. Эдийн засагч

.....

.....
.....

.....

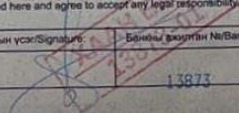
2024 он

MV-010632
MV-000124

[illegible]

Увс аймгийн Тариалан сумын нутагт хэрэгжих Хартарвагатай ХК-ийн Зайсан
залаагийн алтны шороон ордын 2023 оны байгаль орчны менежментийн
төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

MV-010632
MV-000124

ХААН БАНК		БАНК ХООРОНДЫН ШИЛЖҮҮЛЭГ / CLEARING SLIP	
Хүлээн авагчийн/Recipient's Information		Гүйцэтгэх огноо / Value Date: 2024 04 03	
Дансны № эсвэл IBAN / Account № or IBAN:	Нэр (Байгууллага эсвэл иргэн) / Name of organization or individual:	Банкны нэр / Bank name:	
100900013406	БН нөхөн сэргээх баталгаа	Төрийн Сан	
Валют / Currency:	Дүн Тоогоор / Amount:	Дүн үсгээр / Amount in words:	
MNT	*9,250,000.00*	*Есөн сая хоёр зуун тавин мянган төгрөг*	
Шилжүүлгийн утга / Description:		Шилжүүлгийн дараалал / Transaction queue	
ЗАЙСАН САЛАА ХАРТАРВАГАТАЙ MV010632, 124			
Шилжүүлэгчийн / Sender's Information			
Дансны № эсвэл IBAN / Account № or IBAN:	Нэр (Байгууллага эсвэл иргэн) / Name of organization or individual:		
5800038449	ХАРТАРВАГАТАЙ		
Валют / Currency:	Дүн Тоогоор / Amount:	Дүн үсгээр / Amount in words:	
MNT	*9,250,000.00*	*Есөн сая хоёр зуун тавин мянган төгрөг*	
Хүлээн авагчийн / Receiver's Information			
IBAN:	Нэр (Байгууллага эсвэл иргэн) / Name of organization or individual:	Банкны нэр / Bank name:	
100900013406	Байгаль орчны нөхөн сэргээх баталгаа	Төрийн сан	
Шилжүүлэгчийн болон шилжүүлгийн мэдээлэл / Sender and transaction's Information:			
Дансны № эсвэл IBAN / Account № or IBAN:	Валют / Currency:	Мөнгөн дүн / Amount:	Гарын үсэг, тамга / Signature, stamp:
5800038449	₮	9.250.000.00₮	1. 2. ХАРТАРВАГАТАЙ
Шилжүүлгийн утга / Description:			
Зайсан салаа: Хартарвагатай MV010632, 124 50			
Энэхүү баримтад бичигдсэн бүх мэдээлэл нь үнэн зөв боломжгүй гэдэгт гарын үсэг зурснаар баталгаажуулж, бусдад бичигдсэн ашигаа хуулийн хариуцлагыг хүлээхэд үүгээр хүлээн зөвшөөрч байна. By signing in this form, I confirm the accuracy of the information provided here and agree to accept any legal responsibility.			
Банкны тэмдэглэл/For Bank use only			
Хураамж/Fee amount:	Журнал №/Journal №:	Гарын үсэг/Signature:	Банкны ажилчин №/Bank staff №:
X	34632856		13873
Огноо / Date:		Шилжүүлгийн регистрийн дугаар / Customer ID:	
2024/04/03		PUID:000701087220	

БАТЛАВ. ГАМШГААС ХАМГААЛАХ
СУДАЛГАА, ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ҮНДЭСНИЙ ТӨВИЙН ТҮЙЦЭТГЭХ
ЗАХИРАЛ Ш. БАЯРХҮҮ

**УВС АЙМГИЙН ТАРИАЛАН СУМАНД БАЙРЛАХ ХАР ТАРВАГАТАЙ
ХК-ИЙН ТЭСРЭХ МАТЕРИАЛЫН АГУУЛАХЫН ГАМШГИЙН
ЭРСДЭЛИЙН ҮНЭЛГЭЭ**

Танилцсан: Увс аймгийн Онцгой байдлын газрын гамшгаас хамгаалах улсын
хяналтынахлах байцаагч, хошууч Д. Пүрэвжав

Улаанбаатар хот 2018 он

БАТЛАВ.	БАТЛАВ.
УВС АЙМГИЙН ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН	УВС АЙМАГ
ГАЗРЫН ДАРГА	ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ
ХУРАНДАА	ХАР ТАРВАГАТАЙ ХК-ийн
Б.БАТТУЛГА	СУРМААЖАВ

**УВС АЙМГИЙН ТАРИАЛАН СУМАНД БАЙРЛАХ
ХАРТАРВАГАТАЙН НҮҮРСНИЙ УУРХАЙН ТЭСРЭХ
МАТЕРИАЛЫН АГУУЛАХЫН ГАМШИГ АЮУЛ, ОСЛЫН ҮЕД
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

2022 он

ХАРТАРВАГАТАЙ ХК

Монгол Улс, Увс аймаг, Тариалан сум
утас: 976 7045 2163, факс: 976 7045 2163
цахим шуудан: tarvagatai@gmail.com

2023-04-12 № 1/35

танай _____ -ны № _____ -т

**АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН
ТОСНЫ ГАЗРЫН УУЛ УУРХАЙН
ХЭЛТЭСТ**

Хамтын ажиллаганы гэрээний
биелэлтийг хүргүүлэх тухай

Манай компани Увс аймгийн Тариалан сумын нутагт орших Хартарвагатайн нүүрсний ордыг ашиглах тусгай зөвшөөрлийг эзэмшиж нүүрс олборлох үйл ажиллагаа явуулдаг.

Манай компани нийгмийн хариуцлагын хүрээнд хуулийн дагуу бүх татвар, төлбөрөө бүрэн төлж ирсэн бөгөөд “Байгаль орчныг хамгаалах, уурхай ашиглах, үйлдвэр байгуулахтай холбогдсон дэд бүтцийг хөгжүүлэх, ажлын байр нэмэгдүүлэх хамтын ажиллагааны гэрээ”-г Тариалан сумтай байгуулан, жил бүр сум орон нутагтаа хамтран гэрээгээ дүгнэн нэмэлт тодотгол оруулан ажиллаж байгаа болно.

2022 оны хамтын ажиллагааны гэрээний биелэлтийг хүргүүлж байна.

дд	Хийгдсэн ажлын нэр	Биелэлт
1	Дүйцүүлэн хамгаалах ажлын хүрээнд 0,4 га-д 3000 гаруй мод тарих	100 %
2	Сумын 60-аас дээш насны өндөр настангуудад тус бүрт нь 50000 төгрөгийг “Хартарвагатайн хишиг” болгон олгох	130 %
3	Малчдад хаврын нүүдлийн замд төлийн штабт 40 тн нүүрс тусламжаар олгох	150 %
4	Сумын өрх толгойлсон болон эмзэг бүлгийн хүмүүс, өндөр настангуудад 100 тн нүүрсний тусламж үзүүлэх	130 %
5	Коронавирус ковидоос хамгаалах зорилгоор сумын эмнэлгийн үйл ажиллагаанд туслах	150 %
6	Сумын соёлын төвийн уран сайханчдын хувцас шинэчлэхэд туслах	120 %
7	Сумын эмнэлэгт хүчилтөрөгч өтгөрүүлэгч аппарат хандивлах	100 %
8	Сумын спорт заал тохижуулахад оролцох	180 %
9	Компаний орлогоосоо 40 сая төгрөг хандивлах	100 %

2022 онд сумтай байгуулсан хамтын ажиллагааны гэрээг 143% биелүүлж ажилласан болно.

ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ

Д.СУРМААЖАВ

Увс аймгийн Тариалан сумын нутагт хэрэгжих Хартарвагатай ХК-ийн Зайсан
залаагийн алтны шороон ордын 2023 оны байгаль орчны менежментийн
төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

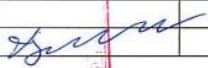
MV-010632
MV-000124

Хартарвагатай ХХК-ын Гүйцэтгэх захирлын 2024 оны 3 сарын 24 өдрийн 1 тоот тушаалын 1 хавсралт

Баримт бичгийн төрөл, дугаар	Журам
Үйлчлэх хүрээ	Хартарвагатай ХХК
Хариуцах нэгж	ЭМААБО хэлтэс
Нууцын зэрэглэл	Нууц биш

АСГАРАЛТЫН ХАРИУ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЖУРАМ

Баталгаажуулалт

	Нэр албан тушаал	Гарын үсэг	Огноо
Боловсруулсан:	Аюулгүй Ажиллагааны мэргэжилтэн		
Хянасан:	Ерөнхий инженер		
Баталсан:	Гүйцэтгэх захирал		

MV-010632
MV-000124

1. *Склад* РФ 2. *Имя* Сысоев
 3. *Имя* А.И. 4. *Дата* 10.09.08 5. ☐ м 6. ☐ ж
 7. *Адрес* Иркутск
 8. *Сторона* заказчик 9. *Сторона* исполнитель

№	Товар	Цена руб.	Единиц.	Колич.	Сумма руб.
1	Бумага	2700	100	100	270000
2	Бумага	2700	100	100	270000
3	Бумага	2700	100	100	270000
4	Бумага	2700	100	100	270000
5	Бумага	2700	100	100	270000
6	Бумага	2700	100	100	270000
7	Бумага	2700	100	100	270000
8	Бумага	2700	100	100	270000
9	Бумага	2700	100	100	270000
10	Бумага	2700	100	100	270000
11	Бумага	2700	100	100	270000
12	Бумага	2700	100	100	270000
13	Бумага	2700	100	100	270000
14	Бумага	2700	100	100	270000
15	Бумага	2700	100	100	270000
16	Бумага	2700	100	100	270000
17	Бумага	2700	100	100	270000
18	Бумага	2700	100	100	270000
19	Бумага	2700	100	100	270000
20	Бумага	2700	100	100	270000
21	Бумага	2700	100	100	270000
22	Бумага	2700	100	100	270000
23	Бумага	2700	100	100	270000
24	Бумага	2700	100	100	270000
25	Бумага	2700	100	100	270000
26	Бумага	2700	100	100	270000
27	Бумага	2700	100	100	270000
28	Бумага	2700	100	100	270000
29	Бумага	2700	100	100	270000
30	Бумага	2700	100	100	270000
31	Бумага	2700	100	100	270000
32	Бумага	2700	100	100	270000
33	Бумага	2700	100	100	270000
34	Бумага	2700	100	100	270000
35	Бумага	2700	100	100	270000
36	Бумага	2700	100	100	270000
37	Бумага	2700	100	100	270000
38	Бумага	2700	100	100	270000
39	Бумага	2700	100	100	270000
40	Бумага	2700	100	100	270000
41	Бумага	2700	100	100	270000
42	Бумага	2700	100	100	270000
43	Бумага	2700	100	100	270000
44	Бумага	2700	100	100	270000
45	Бумага	2700	100	100	270000
46	Бумага	2700	100	100	270000
47	Бумага	2700	100	100	270000
48	Бумага	2700	100	100	270000
49	Бумага	2700	100	100	270000
50	Бумага	2700	100	100	270000
51	Бумага	2700	100	100	270000
52	Бумага	2700	100	100	270000
53	Бумага	2700	100	100	270000
54	Бумага	2700	100	100	270000
55	Бумага	2700	100	100	270000
56	Бумага	2700	100	100	270000
57	Бумага	2700	100	100	270000
58	Бумага	2700	100	100	270000
59	Бумага	2700	100	100	270000
60	Бумага	2700	100	100	2

ХАРТАРВАГАТАЙ ХХК

Монгол улс, Увс аймаг, Тариалан сум
Утас: (976) 70452163, Факс: (976) 70452163
Цахим шуудан: tarvagatai@gmail.com

2024-10-18 № 1/200

талай _____ -ны № _____ -т

АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗРЫН УУЛ УУРХАЙН ХЭЛТЭСТ

Хамтын ажиллаганы гэрээний биелэлтийг хүргүүлэх тухай

Манай компани Увс аймгийн Тариалан сумын нутагт орших Хартарвагатайн нүүрсний ордыг ашиглах тусгай зөвшөөрлийг эзэмшиж нүүрс олборлох үйл ажиллагаа явуулдаг.

Манай компани нийгмийн хариуцлагын хүрээнд хуулийн дагуу бүх татвар, төлбөрөө бүрэн төлж ирсэн бөгөөд "Байгаль орчныг хамгаалах, уурхай ашиглах, үйлдвэр байгуулахтай холбогдсон дэд бүтцийг хөгжүүлэх, ажлын байр нэмэгдүүлэх хамтын ажиллагааны гэрээ"-г Тариалан сумтай байгуулан, жил бүр сум орон нутагтаа хамтран гэрээгээ дүгнэн нэмэлт тодотгол оруулан ажиллаж байгаа болно.

2023 оны хамтын ажиллагааны гэрээний биелэлтийг хүргүүлж байна.

дд	Хийгдсэн ажлын нэр	Биелэлт
1	Дүйцүүлэн хамгаалах ажлын хүрээнд Тариалан сумын төвд 1,5 га газарт цэцэрлэгт хүрээлэн байгуулсан	100 %
2	Сумын 60-аас дээш насны өндөр настангуудад тус бүрт нь 75000 төгрөгийг "Хартарвагатайн хишиг" болгон олгосон	120 %
3	Малчдад хаврын нүүдлийн замд төлийн штабт 46 тн нүүрс тусламжаар олгох	140 %
4	Сумын өрх толгойлсон болон эмзэг бүлгийн хүмүүс, өндөр настангуудад 110 тн нүүрсний тусламж үзүүлсэн	120 %
5	Ерөнхий боловсролын 1-р сургуулийн Монгол хэл бичгийн кабинет тохижуулж өгсөн	100 %
6	Компаний орлогоосоо 40 сая төгрөг хандивласан	100 %
7	Тамирчны бэлтгэл хангахад 6,0 сая төгрөг гаргасан	100%

2023 онд сумтай байгуулсан хамтын ажиллагааны гэрээг 110% биелүүлж ажилласан болно.

ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ

Д.СУРМААЖАВ

УВС АЙМАГ
ТАРИАЛАН СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГА

Хархираан боом, Тариалан сум, Увс аймаг, 85130
Цахим шуудан: info@tarialan.uv.gov.mn
Цахим хуудас: uv.gov.mn/tarialansum

2024.09.27 № 148
танай _____ -ны № _____ -т

"ХАР ТАРВАГАТАЙ" ХХК-нд

Тус сумын хөхөө багийн нутагт 1,5 га
талбайд цэцэрлэг хүрээлэн, Зайсан салаагийн
ордод 1,8 га талбайд нөхөн сэргээлт хийсэн нь үнэн
болно.

 3. ТЭГШЖАРГАЛ

8524730255

My.doc Zasag darga AS

PDF

“НАРТ ШУУН КОНСАЛТИНГ” ХХК
ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сонгино Хайрхан
дүүрэг, 19-р хороо, ҮЭГ, ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836
E-mail: nartconsulting@gmail.com

№ 24/10-01-5

Захиалагч: “Дойтын булаг” ХХК
Дээж авсан цэг: Увс аймаг Тариалан сум
Сорьц авсан огноо: 2024 оны 09 сар 27
Уст цэгийн төрөл: унд ахуй, гадаргын ус
Зориулалт:
Харилцах утас:
Аргын стандарт: MNS1097:1970

Катион	1 дм ³			Анион	1 дм ³		
	мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%		мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%
Ca ⁺⁺	29.00	1.45	30.04	CO ₃ ⁻	0.00	0.00	0.00
Mg ⁺⁺	32.00	2.63	54.65	HCO ₃ ⁻	224.00	3.67	76.23
Fe	0.00	0.00	0.00	Cl ⁻	20.00	0.56	11.72
K ⁺	5.00	0.13	2.66	SO ₄ ⁻	24.00	0.50	10.38
Na ⁺	14.00	0.61	12.64	NO ₃ ⁻	5.00	0.08	1.67
Дүн	80.00	4.82	100.00	Дүн	273.00	4.82	100.00

Анион катионуудын нийлбэр:
(Σ_{A+K} 353 мг/л
HCO₃ ийн хагасыг хассан анион,
катионуудын нийлбэр: 241 мг/л
Физик үзүүлэлтүүд
Өнгө: 0-өнгөгүй
Үнэр: 0-үнэргүй
Булингар: Булингаргүй
Тунгалаг: Тунгалаг

Хуурай үлдэгдэл, мг/л: 287 ppm
Ерөнхий хатуулаг: 4.08 мг-экв/л
/бага хатуулагтай ус /
Урвалын орчин: pH- 7.81
Цахилгаан дамжуулах чадвар:
EC -0.708 ds/m
TDS: 366 ppm

$$M(0.35) = \frac{HCO_3\ 76\ [Cl\ 12\ SO_4\ 10]}{Mg\ 55\ Ca\ 30\ [Na\ 13]}$$

Химийн бүрэлдэхүүнээрээ Гидрокарбонатын анги, магнийн бүлэг, II төрлийн
цэнгэг буюу дунд зэрэг эрдэсжилттэй, бага хатуулагтай ус.

Жич: усны сорцыг шинжлүүлсэн байгууллага хувь хүн хариуцан гүйцэтгэсэн болно.

ЗАДЛАН ШИНЖЛЭГЧ: С. Нямдаш MSс
ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ: Т. СОЛОНГО Ph.D, Дэд проф.

“НАРТ ШУУН КОНСАЛТИНГ” ХХК
ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сонгино Хайрхан
дүүрэг, 19-р хороо, ҮЭГ, ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836
E-mail: nartconsulting@gmail.com

№ 24/10-01-4

Захиалагч: “Дойтын булаг” ХХК
Дээж авсан цэг: Увс аймаг Тариалан сум
Сорьц авсан огноо: 2024 оны 09 сар 27
Уст цэгийн төрөл: гадаргын ус
Зориулалт:
Харилцах утас:
Аргын стандарт: MNS1097:1970

Катион	1 дм ³			Анион	1 дм ³		
	мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%		мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%
Ca ⁺⁺	34.00	1.70	19.09	CO ₃ ⁻	0.00	0.00	0.00
Mg ⁺⁺	79.00	6.50	73.11	HCO ₃ ⁻	390.00	6.39	71.89
Fe	0.00	0.00	0.00	Cl ⁻	18.00	0.51	5.71
K ⁺	5.00	0.13	1.44	SO ₄ ⁻	77.00	1.60	18.04
Na ⁺	13.00	0.57	6.36	NO ₃ ⁻	24.00	0.39	4.35
Дүн	131.00	8.89	100.00	Дүн	509.00	8.89	100.00

Анион катионуудын нийлбэр:

(Σ_{А+К} 640 мг/л

HCO₃ ийн хагасыг хассан анион,
катионуудын нийлбэр: 445 мг/л

Физик үзүүлэлтүүд

Өнгө: 0-өнгөгүй

Үнэр: 0-үнэргүй

Булингар: Булингаргүй

Тунгалаг: Тунгалаг

Хуурай үлдэгдэл, мг/л: 358 ppm

Ерөнхий хатуулаг: 8.20 мг-экв/л

/ хатуу ус /

Урвалын орчин: pH- 7.92

Цахилгаан дамжуулах чадвар:

EC -0.845 ds/m

TDS: 461 ppm

$$M(0.64) = \frac{HCO_3 \ 72 \ [SO_4 \ 18 \ Cl \ 6]}{Mg \ 73 \ [Ca \ 19 \ Na \ 6]}$$

Химийн бүрэлдэхүүнээрээ Гидрокарбонатын анги, магнийн бүлэг, III төрлийн
цэнгэгдүү буюу харьцангуй ихэвтр эрдэсжилттэй, хатуу ус.

Жич: усны сорцыг итгэмжлүүлсэн байгууллага хувь хүн хариуцан гүйцэтгэсэн болно.

ЗАДЛАН ШИНЖЛЭГЧ:

ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ОРХЛЭГЧ:

С.НЯМДАШ MSc

Г.СОЛОНГО Ph.D, Дэд проф.

MNAS
Амжилттай
ТЛ 05-04
MNS ISO/IEC
17025

УС ЦАГ УУР, ОРЧНЫ
ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

Увс аймаг, Улаангом сум, 5-р баг
Утас: 7045-3680

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Дугаар он / код № : 2023/ 274

Сорьц авсан газрын нэр, хаяг, утас : Хар тарвагатай ХК

Сорьц авсан хүний нэр, албан тушаал : Б.Баяраа, инженер

Сорьцын хэмжээ, төрөл : агаар

Сорьцыг авсан огноо : 2023.10.11

Шинжилгээний аргын стандарт : MNS,

Лабораторид ирсэн : 2023.10.11

Шинжилгээ хийсэн огноо : 2023.10.12

Хуудасны тоо : 1/1

Үр дүнг

Шинжилгээний аргын стандартууд	Шинжилсэн үзүүлэлтийн нэр, хэмжих нэгж	Хүлцэх агууламж, MNS 4585:2016	Шинжилгээний үр дүн	
			кемп	карьер
MNS 17.2.5.12:2021	Хүхэрлэг хий – SO ₂ , мг/м ³	0.450	0.003	0.005
MNS 17.2.5.11:2021	Азотын давхар исэл – NO ₂ , мг/м ³	0.200	0.014	0.030
MNS 4048:88	Тоос – нийт, мг/м ³	0.500	0.005	0.048

Шинжилгээ гүйцэтгэсэн инженер Б.БАЯРАА (нэр)

Хянаж баталгаажуулсан чанарын менежер О.ОЧИМЭГ (нэр)

Энэ шинжилгээний дүн нь зөвхөн шинжилгээ хийсэн сорьцонд хамаарна.
Шинжилгээний дүнг лабораторийн зөвшөөрөлгүй хуулбарлахыг хориглоно.

“НАРТ ШУУН КОНСАЛТИНГ” ХХК
ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сонгино Хайрхан
дүүрэг, 19-р хороо, ҮЭГ, ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836
E-mail: nartconsulting@gmail.com

№ 24/10-04/2

Захиалагч: “Дойтын булаг” ХХК
Дээж авсан цэг: “Хар тарвагатай” ХХК, Увс аймаг, Тариалан сум
Сорьц авсан огноо: 2024 оны 09 сар 26 өдөр
Шинжилгээ хийсэн огноо: 10 сарын 04
Хариуцах утас:

1. ХӨРСНИЙ ХИМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

№	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	NO ₃ , мг/100г	Солилцох сууриуд, мг- экв/100 г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁺²	Mg ⁺²	P ₂ O ₅	K ₂ O
ХТ-1											
1	0-10	8.56	0.027	0.065	2.98	0.64	0.25	12	11	0.8	10
ХТ-1											
2	0-23	8.59	0.023	0.056	2.56	1.60	0.21	17	9	0.5	10
ХТ-1											
3	өнгөн	8.20	0.026	0.064	5.22	0.00	0.24	30	19	3.0	40
ХТ-2											
4	0-30	8.14	0.017	0.042	4.65	0.00	0.15	24	13	1.3	6
5	30-50	8.19	0.008	0.019	3.11	0.16	0.06	20	14	0.4	36
ХТ-3											
6	0-10	8.74	0.030	0.073	3.29	0.64	0.28	18	13	2.7	12
ХТ-4 өнгөн											
7	0-20	8.19	0.022	0.053	4.53	0.00	0.20	22	17	2.3	16

2. ХӨРСНИЙ МЕХАНИК БҮРЭЛДЭХҮҮН

№	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
		1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
ХТ-1								
1	0-10	2.3	62.7	12.6	11.4	3.2	7.8	22.4
ХТ-1								
2	0-23	11.3	55.4	13.6	8.5	4.0	7.2	19.7
ХТ-1								
3	өнгөн	6.2	62.7	13.4	9.5	2.7	5.5	17.7
ХТ-2								
4	0-30	1.9	67.8	12.1	8.2	3.8	6.2	18.2
5	30-50	4.9	61.1	14.2	11.7	4.3	3.8	19.8
ХТ-3								
6	0-10	12.4	58.1	10.6	7.6	2.7	8.6	18.9
ХТ-4 өнгөн								
7	0-20	5.6	65.4	11.2	9.4	1.6	6.8	17.8

3. ХӨРСНИЙ ХҮНД МЕТАЛЛЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Дээж авсан газар, Газар зүйн байршил	Дээж авсан гүн, см	Cr	Pb	Cd	Zn	Cu	Ni
		мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг
ХТ-1	0-10	55.6	35.0	0.0	39.8	25.0	10.0
ХТ-1	0-23	50.0	55.0	0.0	91.8	124.3	32.5
ХТ-2	0-20	61.1	47.5	0.0	90.0	71.8	37.5
ХТ-3	0-10	72.2	57.5	0.0	91.1	64.0	34.2
ХТ-4	өнгөн	42.2	32.5	0.0	100.3	94.0	49.6
Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ, MNS 5850:2019							
Элсэрхэг хөрс		60	50	1	100	60	60
Шавранцар хөрс		100	70	1.5	150	80	100
Шаварлаг хөрс		150	100	3	300	100	150

*Харгалзах түвшин * Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжэнд хамаарн

- * ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АРГЫН СТАНДАРТУУД: (Хөрсний агрохимийн үзүүлэлтүүд
MNS3310:1991, MNS ISO10390, хөрсний механик бүрэлдэхүүн MNS6824:2020, Хүнд металлуудыг -
хаан дарсанд атом шингээлтийн спектрометрээр MNS ISO 11466:2007)

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭГ ГҮЙЦЭТГЭСЭН: Х.УУГАНЦЭЦЭГ, С.НЯМДАШ
ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ: СОЛОНГО Ph.D, Дэд профессор

Нарт ШУҮН Консалтинг ХХК